

ŽENSKÁ HLÍDKA

Redakce M. Kurečová

Proč chvil se duše...

Proč chvil se duše ostrašena, když temná stíny táhnou kol, vzlét' na prázdno vyznělá žití, jež nepoznalo strast a bol —

Jeť ve bolesti tolik krásy, když slozu žití posvětí a duše, ustrašené ptáče, v ní ku květozám až zaletí —

Vzlét' srdce chudu bez bolesti s pustou, prázdno bez stesku, jest kniha, v které čísti nelze, jest oko — slzy bez lesku.

Proč leká se ta duše tvoje? — ta plesá, vřít, sež odvěká, v ní touhy žal ve strunách chvil se — a trpět — úděl člověka.

TRPĚT — ÚDĚL ČLOVĚKA.

Ve shora uvedené básni M. Náprstkové, jest věrně vyličen pocit duše člověka. Člověk s bolestí přichází na svět a s bolestí z něho odchází a do času s bolestí tělesnou i duševní.

Není pocitu radosti, aby současné nebyla — "třebát jen mírné" — protkána bolest, "obzvláště u žen". Na příklad, matka zrovna při narození dítěte pocítí velikou radost, která se nedá slovy ani vysvětliti, musí býti prožita ku pochopení. Ale i při této radosti dostává se jakýsi dotek duševní bolesti, obava to, že snad by měla tato radost býti jen dočasná, je stále v bázni o své dítě. A v lásce je tentýž pocit radosti, zároveň s pocitem bolu, obavy a ztráty současně. Žádná radost není bez částečného bolu, zrovna tak jako obloha není nikdy tak čistá, aby na ní nebylo mráčku. Tak též i v životě lidském radost a bol střídavě přichází a odchází. A přec v duši lidské touha žalu a trpět — jest úděl člověka.

Stav nemoci pí. Howard Shawové, světoznámé právoznice v zájmu ženského volebního práva a v poslední době ve všech válečných výpomocných akcích a jež zvláště se významně jako předvedka ženské ochranné rady v době války, nyní ku všeobecné radosti všech jejích příznivců, jimž je celá Amerika, zlepšil se do té míry, že nalézá se na cestě rychlého pozdravení, což zajisté každý s radostí uslyší. Paní Howard Shawová jest již v pokročilém věku, její duševní síla přece však zdolá i tělesný neduh. Kéž jest jí dopřáno dožiti se politické úrovně s muži, čemuž zasvětila celý svůj život!

Škoda, že do Omahy nemohla zavítati paní Howard Shawová, by některé naše krajanek poznavy, jak vypadá žena, která vždy a za každé okolnosti vykonává povinnou práci. Uznání její práce, jimž ji naše vláda počtala, nebylo nahodilé. To vyžadoválo mnoho času neúnavně dlouholeté práce v přesvědčení a ve vědomí, že jen s pravdou kříženého cíle dostihne pro ženy.

Kdo staví na základech pevných — na pravdě, postaví sobě pomník trvalý, na nějž každý s úctou popatří.

Rodiče, kteří staví bez podstaty svoji slávu na slávu svých dětí, zapadají bez uznání a jdou do oblivionu a často na ně i jejich děti zapomenu.

Slávomani se sami chytí do pastí, kterou pro jiné připravovali. Nepoctivá práce se sama sebou vyvradí a pachatelé jsou postaveni před soud veřejnosti a odcházejí s rozsudkem posměchu, když se o jejich činech šíří všeobecné byla dověděla.

Žádné požaltné neprojde zkouškou kyseliny bez skvrny, kdežto zlata se netkne. Tak i poctivý člověk projde zkouškou světlá pravdy.

Lež a klepy chodí ruku v ruce ku dosažení slávy cíle, ale bezvýpovědně vždy jim pravda vstupuje do cesty s "diktem" — vary z eesty, podlouhne!

KOUTEK Paní Radové.

Čtená paní Radová! Jsem vdova s třemi již trochu urostlými dětmi; mám malý obchůdek v tomto městečku, tak že máme dosti dobré živobytí. Lidé jsou ke mně hodní a protože jsem snuša, tak mně hledí hodně podporovat, neboť jsem již několik roků vdova. Po několik posledních neděl mně píše jeden vdovec, zda-li bych si ho nevzala. Má též sám dítka a tak nevím, co mám dělat — mám-li se vdávat nebo ne! Prosila bych vás tudíž o radu, za níž vám již předem děkuji. — Vdova.

Odpověď Vdově: Milá paní! Nejsou mi známé poměry vaše, ale jak z vašeho dopisu vysvítá, tož není vám třeba na sebe uvalovati více starosti, leda byste onoho muže milovala. Když se však jedná o spojení, kde jsou dítky od dvou rodin, tu je třeba uvažovati o poměrech, které nastanou tímto spojením. Málo kdy v rodině takové bývá úplná shoda, jak mezi manželi, tak též i mezi dítkami. A proto bych vám byla tou radou, jestli žijete v poměrech uspokojivých, již k vůli dětem zůstaňte nadále vdovou a takto si dítky své doma děle udržte.

Milá pí. Radová! Sdělte, jaký vliv bude mít všeobecné hlasovací právo žen na výsledek voleb? Nebude to škodití vývoji a pokroku? — Nepřítel hlasovacího práva ženám.

Odpověď N. Nepříteli hlasovacího práva žen: Myslí, že výsledek bude buď stejný, neb málo se lišit. A to proto, že otec je hlavou rodiny a, žije-li celá rodina svorně, budou politické otázky rozehrané rodinou. Veliké změny v politických stranách to nepřínese; možná to, že se poměry zlepší, když žena nabude úrovně s muži, jež jí všim právem náleží, neboť pak jí nebude vyčítáno, že politickým hospodářským poměrům něčeho nerozumí.

Na dotaz druhý odpovídám, že čím širší vědomostí občanstvo má, tím dokonalejší je jeho vývoj a pokrok. Každá jednotka státu a národa, šíří-li svoje vědomost, napomáhá vývoji a všeobecnému pokroku!

Antonie Olexová, St. Paul, Minnesota. — Čtená paní redaktorko, čtená pí. dopisovatelky "Ženské Hlídky"! Tolikrát již jsem byla téměř rozhodnuta přidružití se mezi vás, vždy ale mně od něho činy odvrátila domněnka, že snad nebudu vítána. Všem kdo nevsadí, nevyhraje! Myslí, že každá žena, která "Ženskou Hlídku" ráda čte, měla by též sama něco do ní napsat. Pak by na jednotlivé dopisovatelky nezbývalo tolik práce. Nieměně je to snad již taková nemoc, že většina nás každá raději čte, nežli píše. Ale potřeujeme paní redaktorku a dejme se všechny děvčata do psaní. Pak nám paní redaktorko musí poskytnout v časopise několik listů a ne pouze půl stránky — což ostatně není její vinou. Jsem skutečně směnšinou, vířte, paní redaktorko, vybiřím jiné, ať sama neví, budu-li vřtána. Proto ale nevíte-li mi již dopis za vhodný, budu právě tak spokojena. Víte zajisté asi sama, když člověk přes čtvrt století národně pracuje a navyknu si šlapat po ratolestech — anebo jak to paní Mazáčová nazývá — po klackách! Abych vám psala nějaké novinky ze St. Paul, a tož ohledně mně již předělal místní váš zástupce. Jak asi víte, Slované v Minneapolisu pořádali bazár ve prospěch vdov a sirotků a myslím, že se sešel s úspěchem. Dne 26. května měli jsme potěšení poslechnout n. Šmegele, jenž v úterý byl naším hostem, načež jsme šli společně na bazár Slováckům, jež jim krásně vysvětlil, s jakou láskou k sobě mají čísti a Slované tam "doma". Velice mě byla jsem překvapena dne 23. května, kdy k nám zavítal pan Vác. Kučera z

Nové Prahy. Minu, se svojí deťroučkou Martou a provdanou deťrou, paní K. Drábkovou a s její muškou. Přece jen jest vidět, že lidé mají srdce na "pravém" místě. Žádala jsem při té příležitosti p. Kučera, aby mně prodal čunátko, k čemuž ale on odpověděl záporně, ješto se mu prý letos neuvědla a že jich má málo. Když však jsem mu vysvětlila, co znamená s čunátkem podniknout, že muje deera bude Slováckům při bazáru královna a že tudíž bych je chtěla ku zpenění ve prospěch vdov a sirotků darovat, vstoupily mu při tom slze do očí, a několik je zde pan Kučera již jako šestiletý chlapec, sdělil mně, že mně ono čuné daruje a přitom, bychom je dobře zpeněžili. Ihned druhého dne se čuník v plné své parádě přibíhal. Bylo mně jej líto, poněvadž byl v malé bedně a my nemám zahrazený dvíř. Za chvíli sešlo se z okolí několik 8- a 10-letých pánů, kteří mi svoji pomoc nabíželi. A tak jsme mu společně zbudovali palác, po kterémto práci jsem si spokojeně oddechla a šla se převléknout. Když jsem byla již ve spodničce a myla sobě nohy, pojednou čuník — vlastně to byl již velký vepř — dřenul do hrazení a palác se sesypal. A nyní představte sobě, v jaké to situaci jsem se ocitla. Počínám si vylíčit ve čtvrti, kde nebyl plotů, čuník tedy bez překážky, jako by doma, zamířil přes záhony zeleniny a květin a já s četrou paní kluků páčila za ním a všichni jsme se rádně zapotili, než se nám podařilo zmoeniti se u přehlika, který se strašně vzpouzel a při tom pronikavě ječel. V obavě, aby čuník zase nevzal do záječků, vzala jsem ho do náručí a nesla domů. Krátce na to přišel náš Jarouš z nedaleké vyškolské školy a když jsem mu sdělovala, že již čuníka máme, dal se do veselého směhu a pravil, že již o tom ví. Když prý vepřek začal ječet, veškeré žactvo vyběhlo ze školy a v tom již moje učitelka hlásala, že jistá paní nese čuně. Srdečně jsme se tomu zasmáli, načež jsem se Jarouše zeptala, zda-li se spolužákům a učitelce pohubil, že ona dáma jeví jeho matkou? O nikoliv, pravil syn a byl prý rád, že mně nikdo z nich nepoznal. Proto také jsem se mu ani dost málo nedivila při pomýšlení, v jaké parádě jsem se v té chvíli nalázala. Přes spodnici jsem si totiž přivázala zástěru na bosé nohy navlékla nedaleko stojící tatkovy bačkory a již jsem to hnala za přehličkou a přepřekem. Vždyť v okamžiku tomu přece mně nezbyvalo času, abych se snad mohla hodit do "gala"! Druhého dne jsem p. Mlynářů vypravěla, co se mně přihodilo a on — jak ho každý zná, že je to dobrá slovácká duše — nade mnou se i nad vepřem ustrnul a aby čuník nemusel býti v malé bedně, vzal ho k sobě na boarding; ačkoliv musel prý hodně prosit, aby ho jeho manželka i s vepřkem nevyhodila. Ujednali jsme totiž, že vepřka vydražíme až na poslední den bazáru. Ze ale v sobotu po celý den přišlo, měli naši krajane nejspíše obavu, aby jim snad ten národní cit nezmokl, proto raději zůstali hezky doma. Bylo nás ze St. Paul všech do hromady šest a Slovácků bylo o mnoho více. Ohledně této malí účastí mluvila jsem s jedním z tamních Slováckem, jenž mně vyprávěl podivný příběh, který mezi Slováky vzbudil u všech nedůvěru takovou, že odepírají na sebe šlechetnější úhel jakkoli přispět. Nyní ale již se srdečným pozdravem na všechny dopis svůj končím!

Čtená přítelkyně! S radostí uveřejňujeme váš čtený dopis a skutečně by nás těšilo, kdyby i více z českých bralo podíl v dopisování do naší "Ž. H." a vy-měňovaly trochu své náhledy o hynější situaci. Srdečně vás zdraví a těší se na další — Pořadatelka.

Teta Vítamvásová, Omaha. — Čtená paní redaktorko a družky "Ž. H."! Předně díky paní redaktorce za blahopřání k mým narozeninám. Díky sboru Vlastislava za krásný dobých květin a díky řádu Dobromila za krásný obraz, který mně tak připomíná dobu žal na Moravě. Díky vám všem, milé sestry. Vzpá-

mínka vaše k 30-letým mým narozeninám bude mně památkou, pokud živa budu! Po obou schůzích — jak sboru Vlastislava, tak řádu Dobromila — jsem si pochutnaly na zmrzlíně a já jsem si myslela, jen pane bože houět! Všem jsem musela nějak zastydnout, neboť mně jaksi vázne řeč a můj má z toho nehoráznou radost, že prý taky jako jednou mlčím. Po schůzi jsme dostaly pozvánku došli do Sokolovny, kde šbor Boleslava oslavoval své — abych snad nelhala 26leté tváře. Tedy v průvodu kmotry pí. Donátové se ženeme se sehodit. Pí. Hudečková s pí. Mičkovou nás uvedly do společnosti. Po bližším se seznámení a když jsme se tak trochu okonkaly a stydlivost nás přela, spustila hudba valčík. "Na té naší hrávy, něco se tam hází, brzy jeden, brzy dva a brzy je jich hromada!" Dostala jsem do nohou nějaké škrubání a kmotra již se točila. Já, abych nebyla o jednu pozadu, pustila jsem se do tance taky. S počátků to nešlo, ale po chvíli již se struny povytáhly a kolečka roztočila. A při pravé české hudbě se to a námi všechno točila a při dobrých zákuscích se nám domů nechtělo, neboť jsme se tak bavily, jak jen možno při české hudbě a koláčích. Všem večer se blížil a kmotra — prý již musí domů. Povídám — ještě po jedné a potom jsem, já vás zavodu. A to jsem taky splnila. Však ale já jsem měla do deště plášt a nie na hlavě a přec bez klobouku po káře nepojedu. Tedy jsme se domluvíly, že se stávíme u Bartoše a něco si vypijeme. Tam však mimo pana otce nebyl nikdo doma. Sdělíme tedy svoje přání. No, něco si tam vem! Našla jsem tedy Libušinu pláštěnku s odznakem Červeného kříže a matčin klobouk, do které ho jsem si celou hlavu schovala, tak že koukám, jako "archa ulnulvy". Jdeme na káru. Jedním mým přáním bylo, aby Tetu nepotkal strýc, nebo by se k ní nechtěl ani hlásit, že jest jeho žena. Dovezla jsem tedy kmotru šťastně domů a tržehu jsme se okoukaly kolem majetku. Byl již čas, abych zase jela domů. Jdeme tedy zase ke káře, rozloučime se a jdu si sednout. Kára se čím blíže k městu, tím více plula. Každý se na mě díval, a měl předem jakousi úctu. Kdežto já jsem nevěděla, jestli si prohlížejí ten klobouk, pod nímž mně nebylo vidět než nos a bradu, anebo ten plášt s tím červeným křížkem. Věřte mně, nebo ne, ale bylo by mně bývalo safrapotský teplo, kdyby se mně tak byl někdo ptal, jak dlouho jsem byla v Cam-pu aneb na bojišti, anebo kde jsem byla ve službách Strýce Sama. Do smrti nebei pláštěnku s křížkem a klobouk, pod kterým jsem se tolik potíla. — Konečně jsme též dostali dopis z Čech z Telče od manželů Anton Hendrichových; psán byl jedenáctého května a nás došel jedenáctého června. To bylo dosti brzy ještě za těchto poměrů. Sděluji nám, že dopis od nás dostali a že se jim dosti dobře vede, až na to oddělování potravin; málo vůbec ne bylo k dostání a ani tabák. Tedy páni kuřáci měli též újmu. Moutku v Ameriky je již mají a věří, že jim U. S. ještě pomohou. Snad po žních bude lépe; žatstvo jest náramně drabé; však snad bude i v tom ohledu lépe. Zdraví jsme!

Za sleč. Boženkou Slapnickovou.

Jaro krásné, bujné květy v zahradách se rozvíjí; květen minul, červen přišel, různí plno na keřích.

Jedna z růží ta se mění ve spanilou nevěstu; však hle, v keři co se děje, jedna růže uvadá...

Zlý červ ryje zdraví růže, až najednou umírá; uměla ta krásná růže v osmnáctém roku svém.

Opouští své sourozence Boženka Slapnicková, vzpomínku tož dává Teta Vítamvásová.

VIŠŇOVÝ SYROB.

Višně jsou pro využitkování zvláště cenným ovoce, protože při-

poměrně značném obsahu cukru (8—10%) obsahují také vysoké procento volné kyseliny (1—2%), hlavně ve formě kyseliny jablčné. Oproti cukru jest kyselina jablčná tolik, že višně, aspoň u většiny odrud, nejsou-li hodně přežralé, za syrova těžko jsou použitelné. Z toho důvodu se jejich používá hlavně do těsta, kde při davkem cukru jejich nadměrná kyselost se zmírňuje, tak že jsou pak výborným doplňkem moučných pokrámů. Dalšího využitkování docházejí višně hlavně ve formě kompotu, pak ovoce cukřeného a konečně výtěžků alkoholových, kde všude příslušná kyselost rovněž jest zmírěna cukrem. Vede těchto nejběžnějších způsobů využitkování višni, méně známé a rozšířené jest zpracování višňové šťávy na syrob. A právě tento přípravek zvláště jest vhodný k tomu, aby všechny cenné součásti višni trvale uchovány byly na přípravu lahodných nápojů pro kterékoliv čas.

Příprava višňového syrobu jest velice jednoduchá; z větší části provádí se tak jako výrobek některých jině ovoceň šťáv. Višně k tomu určené trhá se již se stromu bez stopků, poněvadž nesmí s nimi šťáva přijíti do styku, aby nedostala hořkou příchut. Všechny ne zralé a nakažené plody se vyloučí, aby syrob neutrpěl ani na barvě, ani na chuti. Ovoce vpraví se pak na mlýnek s kamenými váleci, kde se i s peckami rozmáčká. (Může se k tomu upotřebiti mlýnku na maso.) Rozdrcené ovoce plní se do pytlíků, jež se přivážou na dřevěnou tyč, položenou přes káň, neb hlíněný hrnec, do něj šťáva z větší části sama odtěče, kdežto zbytek se vytlačí lisem.

Při výrobě v malém postupuje se stejně, višně však možno dře-věným tloučkem rozbiti v železně emalované či dřevěné nádobe, nebo semlet na mlýnku. Šťáva na kotli s parním topením za přídatku 2 až 3 libry cukru na 5 kvartů se pak zaváří. Teplem se srazí bílkoviny, jež současně obalují jiné kalceí látky a syrob se úplně vyjasní. Sražené kaly se odstraní filtrací a syrob plní se do láhví, v nichž po uzavření zátokou se pasteurisuje.

Přeměnou na syrob višňová šťáva na všech vlastnostech se pozmení, avšak jen k svému prospěchu. Přídavkem cukru zvětší se její objem, čímž sice jednotlivé součásti se zředí, ale současně zjemní se chuť, poněvadž nadbytek kyseliny vyrovnána jest přídavkem cukrem. Vzhledem k ovoce syrovému má višňová šťáva a tedy i syrob tu přednost, že zbaven jest těžko ztravitelné bíčkiny a tvoří tekutinu snadno zažitvatelnou, prostou všech pevných pří-měsků. Podle kyselosti višni může přídavek cukru i dále býti stupňován, takže syrob se stává hustším a snese při používání značného zředění vodou, což znamená i větší jeho obdyt.

Višňový syrob, bylo-li užito ovoce přiměřeně zralého a zdravého, vyznačuje se krásnou tmavočervenou barvou a výtečnou sladko-kyselou chutí s jemným množstvím vody, dává limonádový příjemně chutnající nápoj, jenž znamená hasí žízeň.

V nynější době objevuje se na trhu řada syrobů, nikoli ale z ovoce, nýbrž umělé připravených, které hojně jsou kupovány, poněvadž silným zředěním vodou lze z nich připravit velmi lecinou limonádu. Původním ovocným šťávám těžko jest s těmito produkty konkurovati, poněvadž takového zředění nesnesou a tím jsou proti oněm umělým výrobkům drahé. Tomuto nedostatku možno od pomoci zase jen ovocnými syroby, t. j. takovými přípravkami, kde ovocná šťáva z velké části nahrazena jest levnějším cukrem, čímž současně docíluje se toho, že takové tekutiny mohou se zcela klidně zřediti několika násobným objemem vody a tím zlevnit. Ovocné syroby možno připravovati pouze z ovoce zvláště aromatičného a kyselého a této podmínce, vedle malin, vyhovují hlavně višně. Kdežto syrob malinový jest u nás pod jménem malinové šťávy silně rozšířen, není tomu tak u syrobu višňového, ačkoli i zde jest zvláště vhodná příležitost k výhodnému využitkování ovoce a současně další krok k to-

mu, aby ovocné vniklo do nejširších vrstev lidových.

Višňové zavazetka.

Z pěkných zralých višni vypecky, pak dej na jednu litru višni jednu litru cukru; dej je do hrnka a při mírném ohnutí, až se utvoří řídká lepkavá se povídla; hleď však, aby se višně docela nerozmáčaly, nýbrž aby zůstaly v kouskách, tak jsou povídla chutnější a úhlednější; posedjí se mohou v pánev, kdyby byly příliš řídké, trochu převarí; potom je obstav od ohně, a když vychladnou, uschovej je v ovocných láhvích.

Kdo chce míti višně méně sladké (třeba na páje), může je jako předešle vyloupati a dáti do nich cukru jen dle chuti, vařit tyto jen as půl hodiny a vařící pak dáti do ovocných láhví a dobře uzavřít, tak aby k nim vzduch nemohl.

Kdo chce višně jen tak na jídlo s peckami, tož si je může též jen osladit dle libosti, vařit jen as 10 minut a vařící dávat do horkých láhví a dobře uzavřít.

Kyselo-sladké višně.

Na 7 liber višni dej tři a půl libry cukru. Nech višně povařit s cukrem 15 neb 20 minut, pak višně opatrně cedníkem vyber, přidej ku šťávě jeden pint dobrého octa, jednu unci celé skořice a půl unceřebičku. Kofení dej do hadříčku a vař s ním tu šťávu as hodinu, potom ji nalij na višně a dobře uzavři láhve.

ZIVĚ HROBY XX. STOLETÍ.

Jak známo, bulharská armáda, část to pravého bulharského národa, ihned, jakmile dohoda započala svoji ofensivu na makedonské frontě v první polovici měsíce září r. 1918, dostala svému rozhodnutí nebíti se více ani se Srby, ani s Francouzi, Angličany a ani s Řeky. Toto rozhodnutí bulharské armády, učiněné skutkem, bylo nálezitě oceněno i předními státníky dohody. Sám Lloyd George v několika svých řečích přiznal, že toto rozhodnutí bulharské armády rázem učinilo přítež dalšimu válčení Turecka a že o celé měsíce uspišilo rozhodnutí se Rakousko-Uherska. Ono donutilo Německo, dle doznání samého Ludendorfa, projevového v jeho memoirech, k uznání pravdy, že každý další zápis německé armády se jim stal bezúčelným a marným. Historie jednou i u této věci vykřikne své slovo, ale nám není třeba čekati na tato její slova, protože už dnes pro nás je nesporným fakt, uznávaný samotnou ententou, že Bulharsko velice přispělo k rychlému ukončení války.

Bulharský národ dlouho před ukončením války poznal, že přináší ohromnou obět na krvi a statcích, vlastně jen na prospěch tužeb států, jimž zájmy Bulharska byly v pravdě lhostejny. Před tím jeho cílem bylo býti se pro ziskání toho, co mu všim právem náleží. Během války však bulharský národ poznal, že dosažení tohoto cíle je vzdáleno a proto, jak jsme již řečli, rázem válku přerušil.

Velké součásti bulharské armády byly odřízány od své otěiny. Celé divise v první době byly zadrženy jako na zástavu hlavním velitelstvím ententy, Francie a Anglie, a dokonce i Srbsko, záhy se přesvědčily o loyaltě bulharského státu a bulharské armády a proto propustily ono bulharské vojsko, jež dříve držely jako rukojmí; toto se vrátilo domů! Bylo slavnostně uvítáno veškerým bulharským lidem. Na tomto uvítání aktivní účastenství vzalo také anglické a francouzské okupační vojsko.

Bolhužel, byly však i oddily bulharské armády, které zůstaly pod moei Řeků. Ony dosud nalézají se v nejtěžším řeckém zajetí. Tak množství celé XI. bulharské divise, sestavené bezvýjíměně ze synů Makedonie, oněch junáků, kteří po dlouhá léta zápasili pro bulharskou svobodu, pravých bulharských legionářů, podnes pocítuje tíži řeckého zajetí. Všichni důstojníci a vojáci této divise jsou zajati v makedonském městě Lorině, rodišti to velké většiny těchto vojáků, a strážu tu úpi pod řeckou bezohledností. Mnozí z nich, na které, báh sámými pro, se pohlíž jako na podezřelější, byli nedávno zavezeni na nejspustší, bezvodné a skalnaté ostrovy! Co vlastně jsou tyto ostrovy? Jsou to živé hroby tisíců a tisíců synů slovanského Bulharska.